

Один із засновників заповідника

Ведучий рубрики **Микола МАНЬКО**, директор Державного історико-культурного заповідника Острога

Сімдесят п'ять років тому народився **Анатолій Олексійович Хведась** (9 вересня 1945 р. – 12 червня 2017 р.), острозький краєзнавець і музейний працівник, директор Державного історико-культурного заповідника Острога в 1987 – 88 рр., кандидат історичних наук.

Після закінчення школи в нашому місті А. Хведась працював робітником на залізниці й меблевої фабрики Острога, служив у війську, де отримав від командування направлення на навчання у військово-політичне училище міста Курган. Однак, за медичними показниками, провчився там менше року, тож вищу гуманітарну освіту здобув уже на заочному відділенні історичного факультету Київського університету, де захистив диплом 1973 р. З 1970 р. по 1985 р. – молодший, пізніше – старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи Острозького краєзнавчого музею (з 1981 р. – Державний історико-культурний заповідник Острога).

Анатолій Олексійович брав найактивнішу участь у комплектуванні музейних фондів, побудові експозицій та реалізації

виставкових проєктів, підготовці наукових і науково-популярних публікацій. Був активістом Українського товариства охорони пам'яток історії і культури, обирався депутатом Острозької міської ради та членом її виконавчого комітету. Поряд з **Раїсою Федорівною Руй** – довголітньою директоркою музею і заповідника в 1968 – 1987 рр. – він був розробником концепції і підготовчих матеріалів для організації заповідника, розробки його структури і включення в його склад пам'яток оборонного і храмового зодчества, розбудови музейної мережі й залучення туристичних потоків. Анатолій

Олексійович був автором першого путівника по музеях і пам'ятках заповідника, що побачив світ окремою книгою (Львів, 1987 р.). 1987 – 1988 рр. він очолював наш заклад.

Його довголітні дослідження з історії музейного будівництва в Острозі та на Західній Волині в першій половині ХХ ст. були реалізовані в кандидатській дисертації, захищеній у Дніпропетровську (нині Дніпро) 1996 р. під керівництвом нашого земляка професора **Миколи Ковальського** – визначного історика-джерелознавця. Як путівник, так і дослідження А. Хведася отримували схвалення, підтримку, позитивні рецензії наших визначних земляків – докторів мистецтвознавства **Павла Жолтовського** і **Володимира Овсійчука**, а також майбутнього академіка-історика **Ярослава Ісаєвича**. Він був серед перших учасників наукових конференцій «Острог на порозі 900-річчя», розпочатих 30 років тому з ініціативи та під керівництвом **Петра Андрухова**, **Миколи Ковальського**, **Миколи Грищука**.

Ім'я Анатолія Хведася посіло чільне місце в переліку наших незабутніх попередників, що служили справі збереження, дослідження, популяризації історико-культурної спадщини Острога.